

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 900/2023
13.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Бранка Самарцића, због кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Бранка Самарцића - адвоката Вићентија Даријевића и Марине Миленковић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 68/20 од 28.11.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 199/23 од 13.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.09.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Бранка Самарцића - адвоката Вићентија Даријевића и Марине Миленковић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К 68/20 од 28.11.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 199/23 од 13.06.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 68/20 од 28.11.2022. године окривљени Бранко Самарцић оглашен је кривим због извршења кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју казну му је урачунато време проведено у притвору. Према окривљеном изречена је мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним, обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка, а оштећени је упућен на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 199/23 од 13.06.2023. године одбијене су као неосноване жалбе Јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Зрењанину и браниоца окривљеног а пресуда Вишег суда у Зрењанину К 68/20 од 28.11.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног Бранка Самарџића - адвокати Вићентије Даријевић и Марина Миленковић, због повреде одредбе члана 485. став 1. тачка 1) у вези са ставом 2. у вези са чланом 68. став 1. тачка 9) и 302. став 1. ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, а из образложења захтева произилази да га подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или осуди за блаже кривично дело или их укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

У поднетом захтеву, браниоци окривљеног истичу повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводећи да је повређен закон у погледу постојања кривичног дела из разлога што у изреци пресуде није наведено да је окривљени на описани начин хтео да лиши живота оштећеног односно да је желео да лиши живота баш оштећеног.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Супротно наводима захтева за заштиту законитости радње окривљеног описане у изреци правноснажне пресуде садрже сва битна обележја кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, јер је изреком правноснажне пресуде утврђено да је окривљени, дана ..., у стању када је његова способност да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, била смањена али не до битног степена услед негативних афеката страха, беса и љутње, али не до нивоа снажне афективне реакције на терену психопатски структурисане личности и вулеанрабилних контролних механизма своје личности, покушао другог да лиши живота, тако што је...замахнуо ножем, оштрим предметом подобним да тело тешко повреди и здравље тешко наруши и посекао оштећеног у пределу четвртог и петог прста десне шаке..., а потом му је истим ножем задао убуд у грудни кош, наневши му лаку телесну повреду..., након чега је трчећи побегао са лица места, при чему је био свестан свог дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено.

Супротно наводима захтева за заштиту законитости, по мишљењу Врховног суда, изреком правноснажне пресуде потпуно је описана радња извршења кривичног дела убиство у покушају из члана 113. у вези члана 30. КЗ, па су као неосновани оцењени и наводи захтева бранилаца окривљеног којима се указује и на повреду

кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, наводима да из изреке произилази да се код окривљеног могу стећи само елементи кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. КЗ.

Браниоци окривљеног у поднетом захтеву истичу и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП наводећи да је одлуком о кривичног санкцији повређен закон на штету окривљеног, јер је окривљеном уз казну затвора изречена и мера безбедности из члана 89а КЗ, на који начин је повређена одредба члана 80. став 6. КЗ којом је прописано да се мера забране приближавања и комуникације са оштећеним може изрећи ако је учиниоцу изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе и судска опомена.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Према свега, по оцени Врховног суда, окривљеном Бранку Самарцићу је мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним АА правилно изречена у смислу члана 89а. КЗ, а која одредба, по принципу специјалитета, на ближи начин регулише ово питање у односу на одредбу члана 80. став 6. КЗ, која је одредба општег карактера.

Мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним је (као једна од једанаест врста које прописује члан 79. КЗ) усвојена Законом о изменама и допунама Кривичног законика из 2009. године, у циљу заштите оштећених лица. Услов за њено изрицање је да се оправдано може сматрати да би даље вршење таквих радњи од стране учиниоца кривичног дела било опасно по оштећеног, односно да постоји вероватноћа да ће учинилац кривичног дела контакт са оштећеним злоупотребити ради поновног вршења кривичног дела. Изменама и допунама Кривичног законика из 2012. године и то чланом 89а. КЗ, предвиђено је да ова мера безбедности не може бити краћа од шест месеци нити дужа од три године. Такође, ставом 2. истог члана КЗ је прописано да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, а што указује да је исту меру (забрана приближавања и комуникације са оштећеним) могуће изрећи уз осуду на казну затвора (иако то није изричито наведено у члану 80. став 6. КЗ), нарочито када се има у виду да је циљ ове мере заштита оштећених лица. Поред тога, пошто се ова мера безбедности може изрећи за време од 6 месеци до 3 године, то је јасно да може бити изречена и за дужи период од изречене казне затвора, а време проведено у затвору не урачунава се у време трајања мере, Врховни суд налази да све напред изнето указује да су наводи у поднетом захтеву бранилаца окривљеног да је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП неосновани.

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Бранка Самарцића је у осталом делу недозвољен.

Наиме, у поднетом захтеву истиче се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, наведену повреду закона суштински браниоци образлажу тако што полемишу са чињеничним утврђењима и оценом доказа датом од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побјаним пресудама. С тим у вези у захтеву се наводи да се

пресуда заснива на исказу оштећеног АА датом пред јавним тужиоцем дана 06.03.2020. године и на главном претресу 14.04.2020. године који је незаконит а заправо се полемиче како по мишљењу суда оштећени, код кога је степен алкохолисаности био 2,40 мг/мл алкохола у крви, може да има веродостојно опажање у вези неког догађаја и да га доследно пренесе, па је према ставу бранилаца било неопходно извршити психијатриско вештачење оштећеног по питању његове могућности опажања и преношења сазнања о критичном догађају.

Како, дакле, браниоци окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означавају повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа дату од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев бранилаца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред наведеног захтевом се указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези са чланом 68. став 1. тачка 9) и 302. став 1. ЗКП и такође се наводи да је суд у изреци пресуде применио одредбу члана 57. тачка 3) ЗКП, што је у супротности са образложењем пресуде о ублажавању казне окривљеном, на који начин се указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Како наведене повреде не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је и у овом делу захтев бранилаца окривљеног оцењен као недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног Бранка Самарџића - адвоката Вићентија Даријевића и Марине Миленковић, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на ове повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић